

Stand van Food

...Foodbedrijven in economisch perspectief

Sector Advisory

Januari 2019

Lagere zuivelprijs zorgt voor druk op omzet

Stand van Food– Lagere zuivelprijs zorgt voor druk op omzet

Januari 2019

Inhoudsopgave

sheet

1 Macro-economie

▶ **BBP, Nederland**

3

2 Export

▶ **Nederlandse voedingsmiddelen**

4, 5

3 Omzet, productie, prijs

▶ **Industrie en Groothandel**

6,7

4 Sentiment

▶ **Zorgen om arbeid**

8

5 Zuivel

▶ **Melkaanvoer, productie, prijs**

9, 10, 11

A Appendix

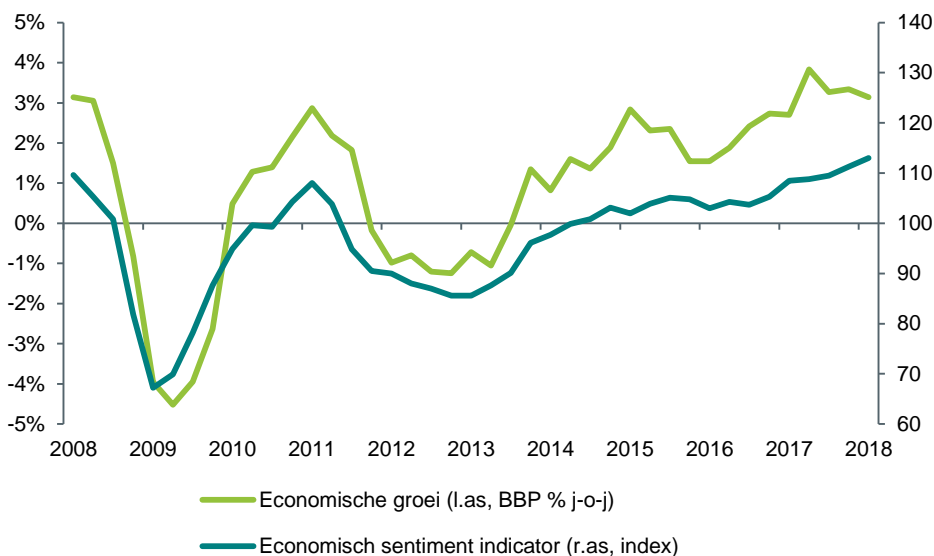
▶ *Contactgegevens, disclaimer en extra informatie*

12

1 Macro-economie - Nederland

Vertraging economische groei

	2017	2018	2019	2020
BBP	3,0	2,6	2	1,7
Particuliere consumptie	1,9	2,7	2,0	1,8
Overheidsconsumptie	1,1	1,1	2,6	1,9
Investeringen	6,2	4,7	3,4	2,3
Uitvoer	5,6	2,7	3,1	2,8
Invoer	5,2	2,9	3,6	1,8
Consumentenprijzen (CPI)	1,4	1,7	2,7	1,8
Lonen particuliere sector	1,6	2,0	2,8	2,7

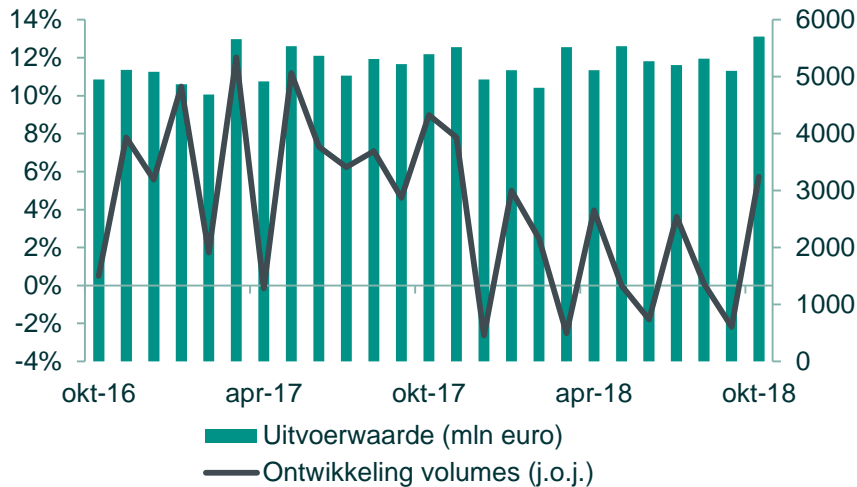

- ▶ De economische groei in Nederland zal in 2019 en 2020 vertragen. De vertraging wordt vooral veroorzaakt door een lagere groei van de particuliere consumptie en een daling van de investeringen. Ook de exportgroei blijft relatief laag vanwege minder gunstige wereldhandel cijfers.
- ▶ Daarnaast verwacht ABN AMRO dat de euro in de loop van 2019 en 2020 in waarde zal toenemen. Hierdoor worden Nederlandse producten duurder in het buitenland en dat drukt op de verdere groei van de uitvoer naar landen buiten de EU.
- ▶ Toch blijven zowel de uitvoer, als de binnenlandse bestedingen de komende jaren bijdragen aan de groei, die daardoor een brede basis houdt.
- ▶ De banengroei blijft aanhouden, maar de meeste banen gaan naar nieuwkomers op de arbeidsmarkt, waardoor de werkloosheid nog maar weinig verder daalt.
- ▶ De inflatie stijgt begin 2019 flink door de verhoging van de lage btw en de energiebelasting. Begin 2020 valt het effect van de btw-verhoging weg uit het inflatiecijfer. Dan gaat de inflatie flink omlaag.
- ▶ Risico's voor de economische groei liggen met name in het buitenland. Zoals is het handelsconflict tussen de VS en China een bron van zorg en ook zijn de gevolgen van de Brexit nog altijd onduidelijk.

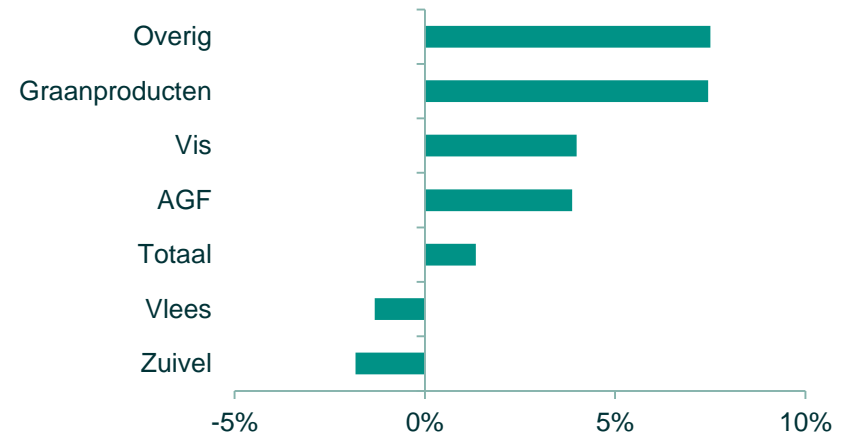
2 Export – Nederlandse voedingsmiddelen

Export in 2018 licht gestegen

Uitvoerwaarde met 1,3% gestegen

Export van vlees en zuivel gedaald in 2018

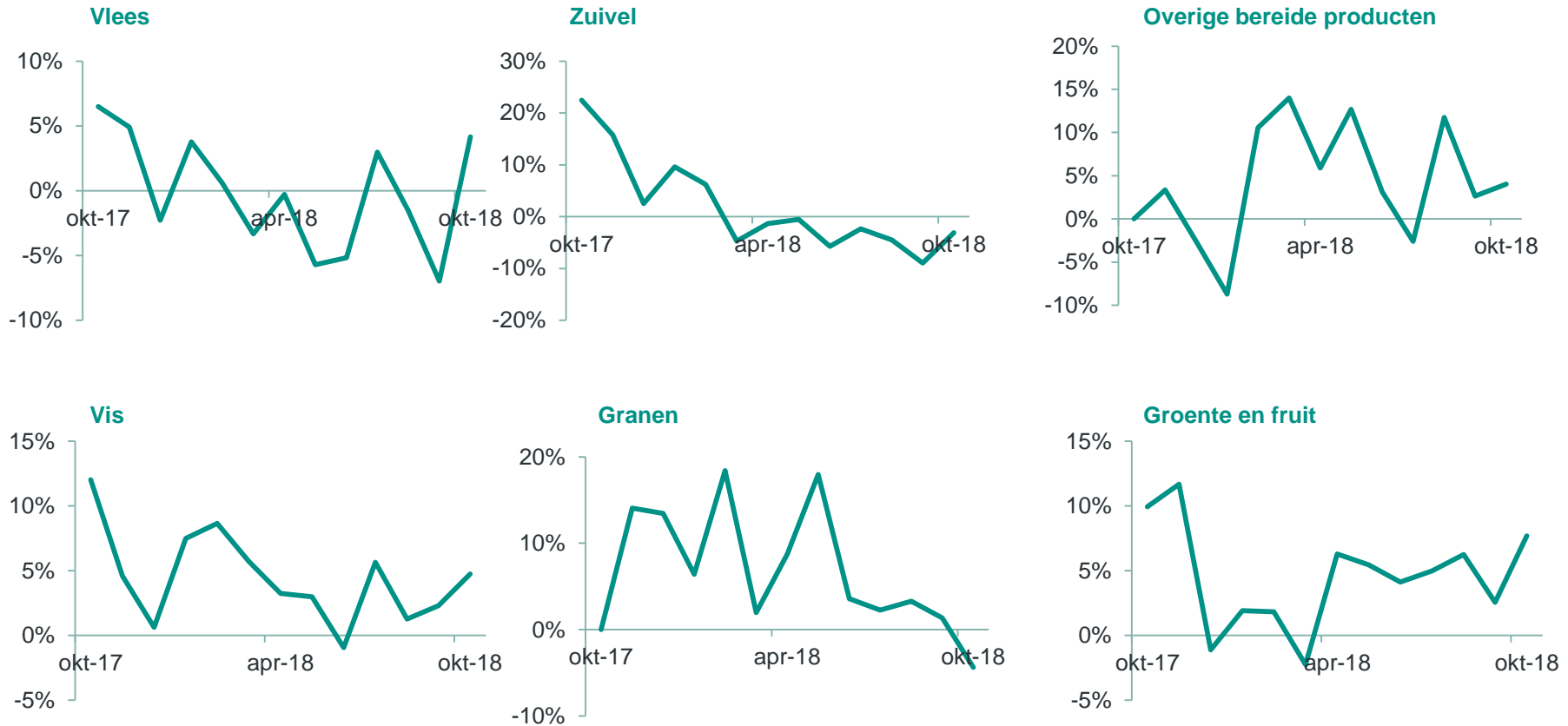

* volume ontwikkeling export (cijfers bekend t/m oktober 2018)

- ▶ In 2017 steeg de uitvoerwaarde voor de foodsector met 6%. In 2018 waren de cijfers minder positief en voorlopig (t/m oktober 2018) groeide de export in 2018 licht (1,3%). Al met al vielen de exportcijfers tegen. Niet alleen voor de foodsector, maar voor alle sectoren in de Nederlandse economie. De totale export komt naar verwachting uit op 2,7%; een stuk lager dan de groei van 5,6% in 2017.
- ▶ Voor voedingsmiddelen was de uitvoer naar de EU positiever, dan naar de landen buiten de EU. Dat was vooral terug te zien bij de export van zuivel. De totale uitvoer van zuivel nam af met 2%, maar de export naar landen buiten de EU nam veel sterker af (12%), terwijl er juist een groei van de export van zuivel naar landen binnen de EU was (2%). Bij vis steeg de export naar landen buiten de EU juist sterker, dan de uitvoer naar de EU.

2 Export – Nederlandse voedingsmiddelen

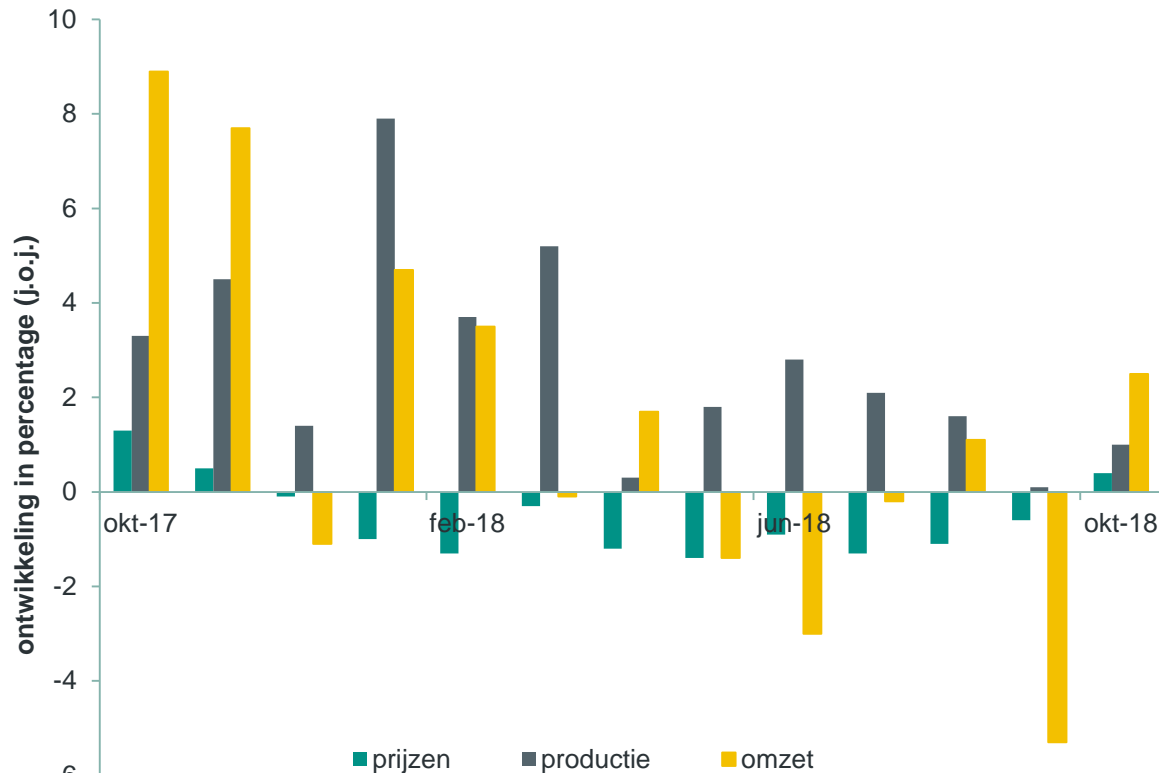
Uitvoerwaarde per subsector

- ▶ Twee van de belangrijkste exportproducten: Vlees en zuivel, samen goed voor circa een derde van de foodexport schreven negatieve exportcijfers. Met name de export naar landen buiten de EU daalde. De uitvoer van vlees en vleesproducten nam met 1% af, terwijl de uitvoerwaarde van zuivel en zuivelproducten met 2% daalde. De belangrijkste reden voor een daling van de uitvoerwaarde van zuivel was de lagere zuivelprijs in 2018. Vanaf pagina 9 gaan we dieper in op de zuivelproductie.
- ▶ De export van AGF producten zorgde ervoor dat de totale agrifoodexport hoger uitkwam. De uitvoer van deze belangrijke productgroep nam met 4% toe.

3 Voedingsmiddelenindustrie – Omzet, Productie, Prijs

Daling afzetprijzen zorgt voor lagere omzet

- ▶ In oktober van 2018 stegen de prijzen iets en ook de productie nam toe. Hierdoor steeg de omzet van de voedingsmiddelenindustrie met 2,5%. Al met al zal dat er niet voor zorgen dat de omzetgroei in 2018 hoger uitkomt, dan in 2017. ABN AMRO schat in dat de omzet van de foodindustrie per saldo stabiel is gebleven in 2018.
- ▶ Over heel 2018 daalden namelijk de afzetprijzen voor de voedingsmiddelenindustrie. Dit had onder meer te maken met de lagere inputprijzen. De warme zomer zorgde voor een aantal slechte oogsten, waardoor in 2019 de prijzen van een aantal producten, zoals tarwe en aardappelen zullen stijgen. De productie groeide nog wel, maar de groei vlakke tegen het einde van het jaar af.
- ▶ Voor 2019 verwacht ABN AMRO dat de omzet voor de voedingsmiddelenindustrie licht zal toenemen. Anders dan in 2018 zullen de prijzen minder op de omzet drukken.

3 Groothandel – AGF, Zuivel en Drank

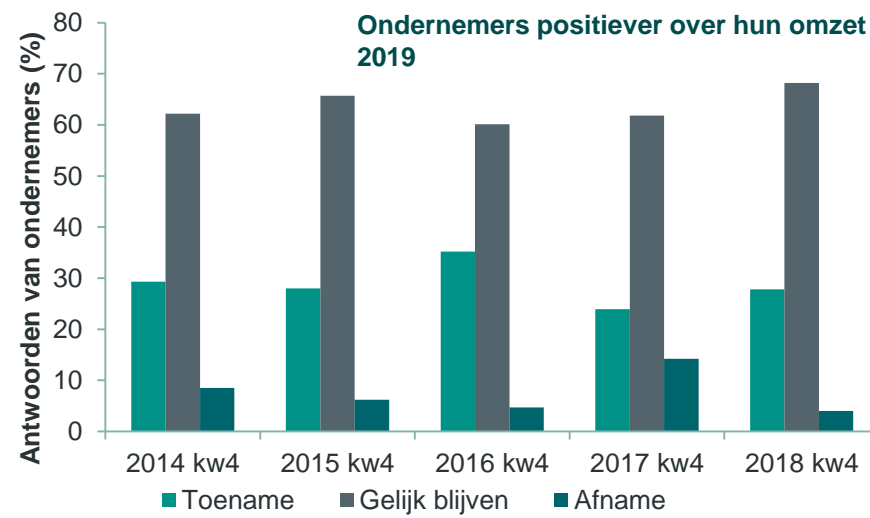
Omzet van groothandel in voedingsmiddelen stijgt licht

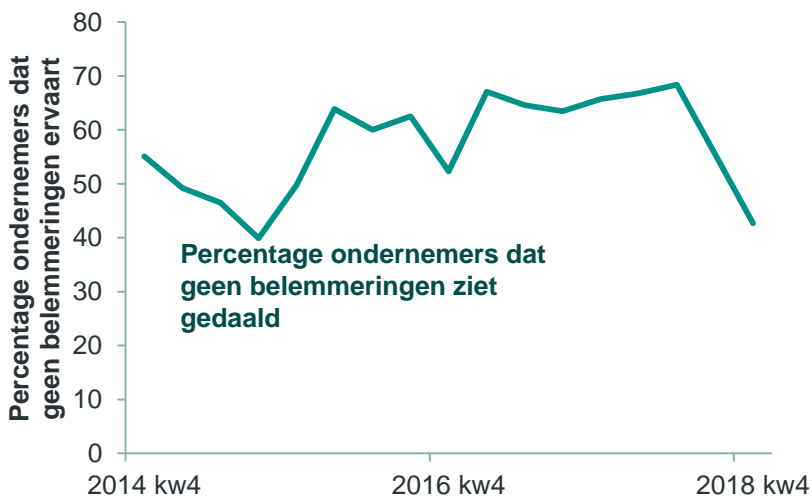
- ▶ De omzetgroei van de groothandel in voedingsmiddelen toonde in 2018 een dalende lijn, maar bleef nog wel positief.
- ▶ De omzetontwikkeling van de groothandelaren in AGF toonde een grillig patroon. In 2018 dook de omzet in de rode cijfers, maar in het tweede en het derde kwartaal krabbelde de omzet weer wat omhoog. Een sterkere export in 2018 zorgde voor een toename van de vraag naar AGF producten.
- ▶ De omzetgroei van zuivelproducten is sinds vorig jaar al aan het afnemen. In het derde kwartaal van 2017 groeide de omzet met 28% en deze groei nam af in 2018 en de omzet daalde zelfs in het derde kwartaal van 2018. Dit komt met name door een daling van de zuivelprijs.
- ▶ De omzet van de drankengroothandel bleef positief in 2018. Deze profiteerden van een exportgroei van 6%.

4 Sentiment - Foodondernemers

Aantal ondernemers dat geen belemmeringen ziet flink gedaald in vierde kwartaal 2018

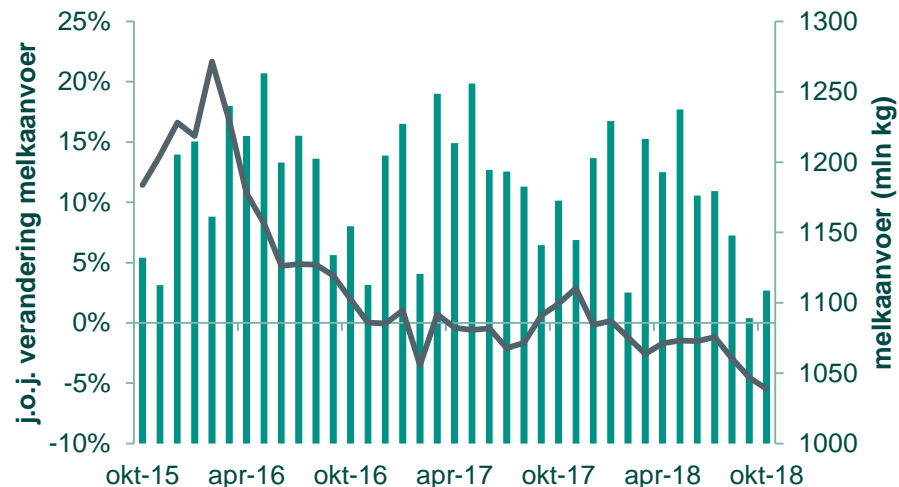
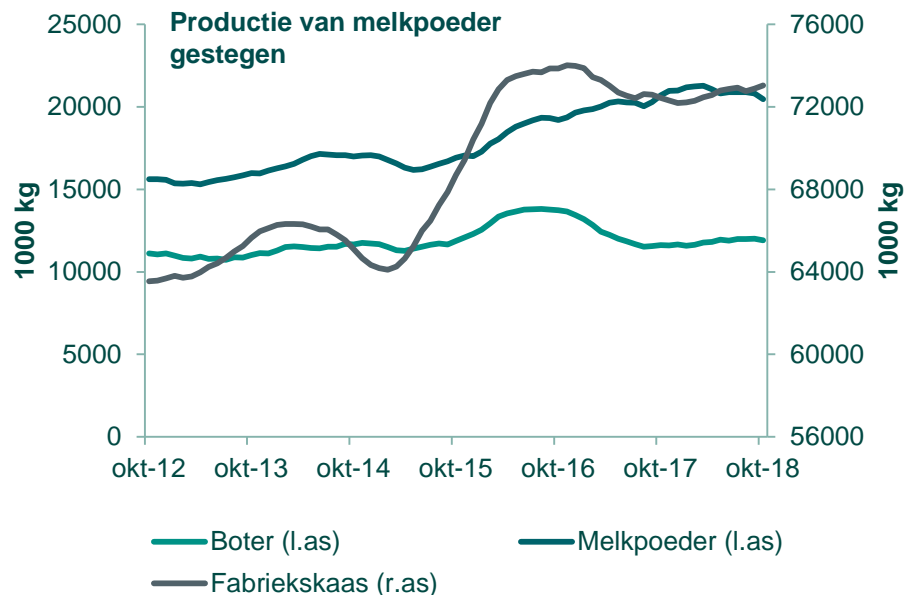

- ▶ Ondernemers zien meer belemmeringen in hun bedrijfsvoering. Het grootste obstakel dat zij voor hun groei ervaren is het tekort aan personeel. 16% van de foodondernemers ziet het personeelstekort als een probleem. Daarnaast worden weersomstandigheden als een belemmering gezien voor de foodondernemers. In 2018 zorgde de warme zomer voor flinke fluctuaties in de prijzen. Onder meer de prijs van aardappelen steeg tegen het einde van 2018 flink.
- ▶ De omzetverwachtingen voor 2019 zijn positief. Maar liefst 28% van de ondervraagde ondernemers verwacht dat de omzet in 2019 zal stijgen. Overigens zijn de ondernemers met name positief over de binnenlandse afzetmarkt.

5 Zuivelindustrie – Melkaanvoer en productie

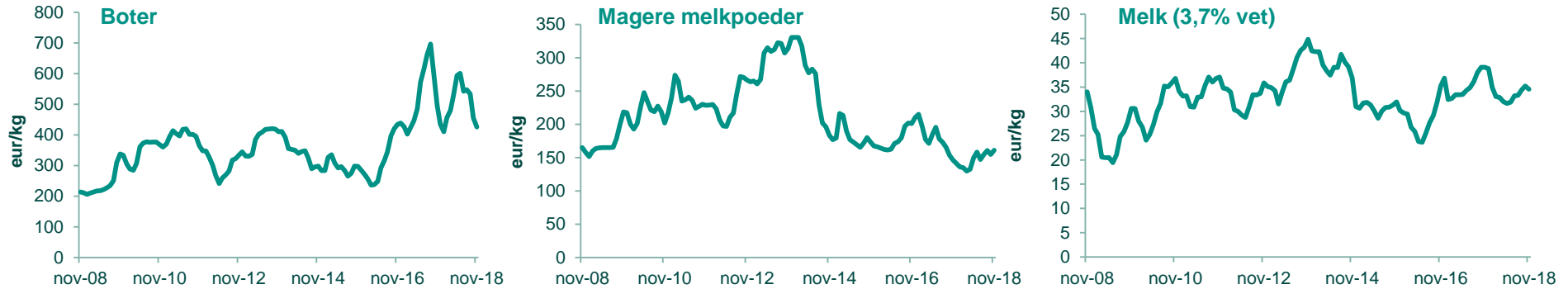
Melkaanvoer gedaald in 2018

- ▶ In 2018 (cijfers t/m oktober) daalde de productie van boter met 2%, de productie van fabriekskaas bleef stabiel en de productie van melkpoeder nam toe met 4%. De boterproductie nam af, maar de uitvoer van boter steeg nog wel. Dit komt met name door een toename van de uitvoer naar landen in Europa. In landen buiten Europa, met name in Azië nam de vraag naar boter uit Europa af. Dit had met name te maken met de relatief hoge prijs van boter uit Europa.
- ▶ De melkaanvoer lag in 2018 lager, dan in 2017. De melkveestapel is in Nederland als gevolg van de fosfaatregelgeving gedaald. Ook in andere landen in Noord-Europa stond de melkaanvoer onder druk. Het warme weer in de zomer heeft een negatieve impact gehad op de melkproductie in onder meer Frankrijk en Duitsland.

5 Zuivel – Prijsontwikkeling

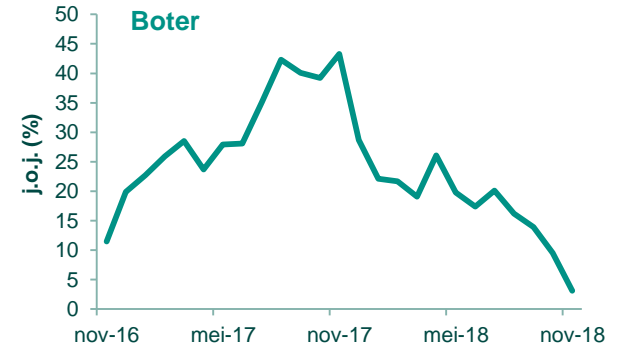
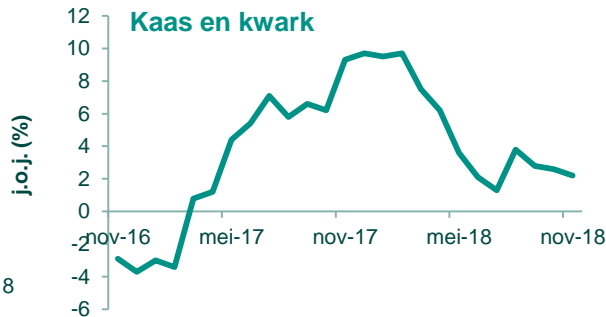
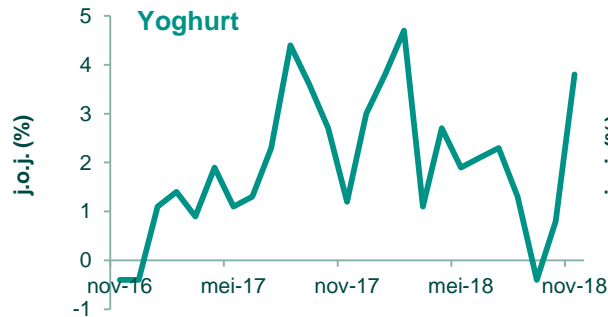
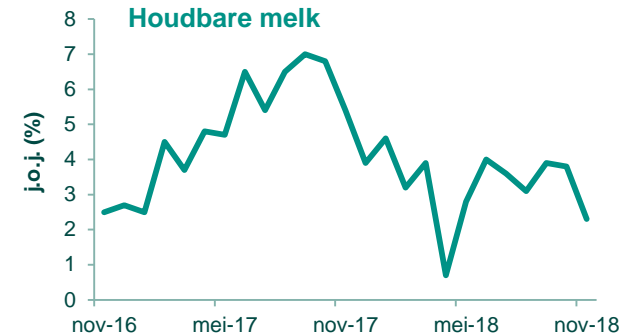
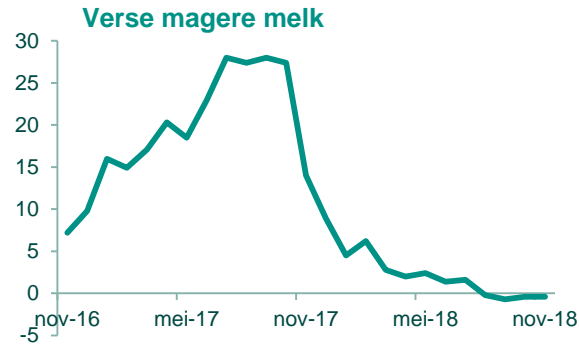
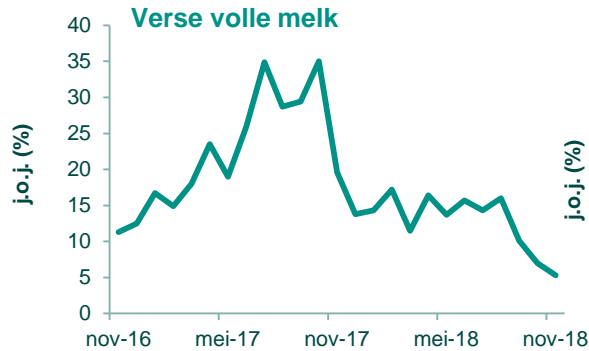
Prijs van boter nog steeds hoog, maar prijs van melkpoeder juist laag

- ▶ De prijs van boter ligt ook in 2018 nog op een hoog niveau. In november lag de prijs op 425 EUR/kg; ver boven het lange termijn gemiddelde van 330 EUR/kg. En dat terwijl de prijs van magere melkpoeder juist onder het lange termijn gemiddelde ligt.
- ▶ De prijs van boter nam in 2016 een vlucht en bereikte een hoogtepunt in september 2017. Ook op de internationale markt bereikte de prijs van boter een hoogtepunt. De hoge prijs van boter had twee oorzaken: een hogere vraag en een lager aanbod.
- ▶ Door een beperking van de boterproductie als gevolg van lagere vetgehaltenes in melk, daalde het aanbod van boter. Tegelijkertijd beleefde boter een renaissance. Consumenten kochten meer boter in plaats van margarine, doordat consumenten boter gezonder achtten dan margarine. Hierdoor nam de vraag juist toe en steeg de prijs van boter.
- ▶ De lagere prijs van magere melkpoeder de afgelopen jaren heeft onder meer te maken met de interventievoorraden die boven de markt hangen. De interventievoorraden zijn in 2018 (deels) afgenomen.

5 Zuivel – Prijsontwikkeling

Consument betaalt meer voor zuivelproducten

- ▶ De consumentenprijs voor zuivelproducten is gestegen in 2018, maar de prijsgroei vlakke af in de loop van 2018 en volgde hiermee de wereldwijde prijs van melk. Die daalde in 2018 (t/m november) met 4%, na een flinke groei van meer dan 30% in 2017.
- ▶ Het ministerie van landbouw uit de Verenigde Staten verwacht dat de wereldwijde productie van zuivel toeneemt en daarmee druk op de prijs zet, maar in Nederland zal als gevolg van de fosfaatregelgeving de productie ook in 2019 nog afnemen. De hogere vraag zorgt ervoor dat wereldwijd de zuivelprijs in de eerste helft van 2019 licht zal stijgen.

A Appendix – Contactgegevens, disclaimer en extra informatie

Foodteam Sectoradvisory

Sectorbanker Food
Sectoreconoom Food
Sectoranalist Food

Rob Morren
Nadia Menkveld
Martijn Leguijt

rob.morren@nl.abnamro.com
nadia.menkveld@nl.abnamro.com
martijn.leguijt@nl.abnamro.com

Voor meer sectorkennis, zie [abnamro.insights.nl](https://www.abnamro.nl/insights)

en volg ons op

via [ABNAMROSectorkennis](https://twitter.com/ABNAMROSectorkennis)

Disclaimer

This document has been prepared by ABN AMRO. It is solely intended to provide financial and general information on the sector developments in the Netherlands. The information in this document is strictly proprietary and is being supplied to you solely for your information. It may not (in whole or in part) be reproduced, distributed or passed to a third party or used for any other purposes than stated above. This document is informative in nature and does not constitute an offer of securities to the public, nor a solicitation to make such an offer.

No reliance may be placed for any purposes whatsoever on the information, opinions, forecasts and assumptions contained in the document or on its completeness, accuracy or fairness. No representation or warranty, express or implied, is given by or on behalf of ABN AMRO, or any of its directors, officers, agents, affiliates, group companies, or employees as to the accuracy or completeness of the information contained in this document and no liability is accepted for any loss, arising, directly or indirectly, from any use of such information. The views and opinions expressed herein may be subject to change at any given time and ABN AMRO is under no obligation to update the information contained in this document after the date thereof.

Before investing in any product of ABN AMRO Bank N.V., you should obtain information on various financial and other risks and any possible restrictions that you and your investments activities may encounter under applicable laws and regulations. If, after reading this document, you consider investing in a product, you are advised to discuss such an investment with your relationship manager or personal advisor and check whether the relevant product –considering the risks involved- is appropriate within your investment activities. The value of your investments may fluctuate. Past performance is no guarantee for future returns. ABN AMRO reserves the right to make amendments to this material.

© ABN AMRO, 2019